

**Туркия Республикаси билан Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати
Ҳукумати ўртасида инвестицияларни ўзаро рағбатлантириш ва
ҳимоя қилиш тўғрисида
БИТИМ**

Туркия Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати Ҳукумати, кейинги ўринларда «Аҳдлашувчи Томонлар» деб аталувчилар, ўзаро манфаатли шартларда инвестицияларни рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш бўйича икки мамлакат ўртасида кенг иқтисодий ҳамкорликка кўмаклашиш истагида,

ушбу Битим асосида инвестицияларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш сармоя ва технологиялар кириб келишига туртки бўлиши ҳамда ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга кўмак беришини тан олган ҳолда,

инвестицияларга нисбатан адолатли ва тенг ҳуқуқли режим улар учун барқарор муҳитни таъминлаш мақсадида зарур бўлиб, иқтисодий ресурслардан самарали фойдаланишга ҳисса қўшиши ва турмуш даражасини яхшилашини тасдиқлаган ҳолда,

бу мақсадларга соғлиқни сақлаш, хавфсизлик ва атроф-муҳит бўйича умумий қўлланиладиган чораларга, шунингдек, халқаро тан олинган меҳнат ҳуқуқларига дахл қилмаган ҳолда эришиш мумкинлигига ишонч билдириб,

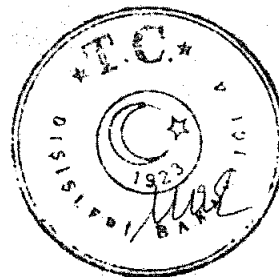
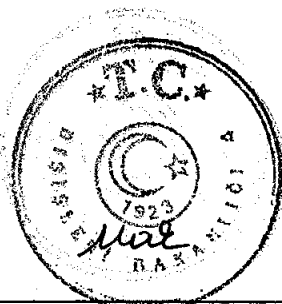
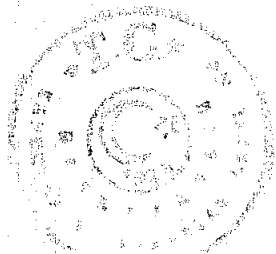
инвестицияларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш тўғрисида битим тузишга қарор қилган ҳолда,

қуйидагилар тўғрисида келишиб олдилар:

**1-модда
Таърифлар**

Ушбу Битим мақсадларида:

1. «Инвестиция» атамаси Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида давомий иқтисодий алоқалар ўрнатиш мақсадида унинг конунчилигига мувофиқ қўлга киритилган ва инвестиция хусусиятларига эга бўлган тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ ҳар қандай турдаги активни англатади ҳамда қуйидагиларни ўз ичига олади, бироқ бу билан чекланиб қолмайди:

(a) кўчар ва кўчмас мулк, шунингдек, ипотека, лизинг, гаров каби бошқа ҳар қандай ҳуқуқлар ҳамда ҳудудида мулк жойлашган Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигига мувофиқ белгиланган шунга ўхшаш бошқа ҳар қандай ҳуқуқлар;

(b) реинвестиция қилинган даромадлар;

(c) пул маблағлари ёки инвестициялар билан боғлиқ иқтисодий қийматга эга ҳар қандай бошқа ҳуқуқлар бўйича талаблар;

(d) улушлар, қимматли қоғозлар ёки компанияларда иштирок этишнинг ҳар қандай бошқа шакллари;

(e) саноат ва интеллектуал мулк ҳуқуқлари, шу жумладан, патентлар, саноат намуналари, техник жараёнлар, товар белгилари, ишчанлик нуфузи (гудвилл) ва ноу-хау;

(f) ҳар бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига мувофиқ ёки шартнома асосида қўлга киритилган тадбиркорлик концессиялари, шу жумладан, табиий ресурслар билан боғлиқ концессиялар.

Ушбу Битим мақсадларида инвестиция фақатгина бир Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудидан товарлар сотиш ёки хизматлар кўрсатиш бўйича тижорат битимларидан ёхуд Аҳдлашувчи Томонга ёки давлат корхонасига бериладиган қарздан, банк аккредитивидан ёки савдони молиялаштириш каби тижорат фаолияти билан боғлиқ кредитни кенгайтиришдан келиб чиқадиган пул маблағларига нисбатан талаблар ҳисобланадиган активларни ўз ичига олмайди.

Ушбу Битим доирасида инвестиция сифатида тавсифланиши учун активлар сармоя ёки бошқа ресурсларни сарфлаш мажбурияти, фойда ёки даромад олишни кутиш, таваккалчилик қилиш, қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон таракқиёти учун аҳамиятга эга бўлиш каби инвестиция хусусиятларини ўзида акс эттириши лозим.

2. «Инвестор» атамаси бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига инвестиция қилган қуйидаги шахсларни англатади:

(a) бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига мувофиқ унинг фуқароси бўлган жисмоний шахс;

(b) бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига мувофиқ тузилган ёки таъсис этилган ҳамда унинг ҳудудида жойлашган ва тижорат фаолиятининг сезиларли қисми ушбу Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида бўлган юридик шахс.

3. «Даромадлар» атамаси инвестиция ёки реинвестициядан олинган маблағларни шу жумладан, фойда, фоизлар, сармояларнинг ўсишидан келадиган фойда, роялти, мукофотлар ва дивидендларни англатади, бироқ бу билан чекланиб қолмайди.

4. «Худуд» қуйидагиларни англатади:

(а) Туркия Республикасига нисбатан, курукликдаги худуд, ички сувлар, худудий денгиз ва улар устидаги самовий худуд, шунингдек, халқаро ҳуқуққа мувофиқ жонли ва жонсиз табиий ресурсларни тадқиқ қилиш, эксплуатация қилиш ва сақлаш учун Туркия суверен ҳуқуқлар ва юрисдикцияга эга бўлган денгиз худудлари.

(б) Ўзбекистон Республикасига нисбатан, худуд, шу жумладан, курукликдаги худуд, ички сувлар, худудий денгиз ва улар устидаги самовий худуд, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси халқаро ҳуқуқ ва ўз миллий қонунчилигига мувофиқ денгиз туби, ер ости ва денгиз усти сув ресурсларини тадқиқ қилиш ва эксплуатация қилиш учун суверен ҳуқуқларга эга бўлган худудий денгиздан ташқаридаги ҳар қандай худуд.

5. «Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилиги» ҳар бир Аҳдлашувчи Томон давлати худудида юридик мажбурий хусусиятга эга бўлган қонунлар, низомлар, қоидалар, фармон ва қарорларни англатади.

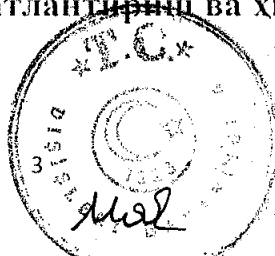
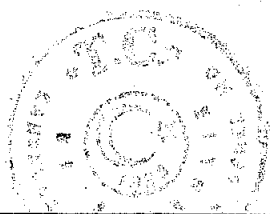
2-модда

Қўлланилиш соҳаси

Ушбу Битим бир Аҳдлашувчи Томон давлати худудига унинг қонунчилигига мувофиқ бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари тарафидан мазкур Битим кучга киргунга қадар ёки ундан кейин амалга оширилган инвестицияларга нисбатан қўлланилади. Бироқ, ушбу Битим унинг кучга кириш санасидан олдин вужудга келган ҳар қандай инвестицияларга оид низоларга ёки содир бўлган ҳар қандай ҳаракат ёхуд фактга ёки унеча яқунлаган ҳар қандай ҳолатга нисбатан қўлланилмайди.

3-модда

Инвестицияларни рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз қонунчилигига мувофиқ ўз давлати ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари инвестицияларини имкон қадар рағбатлантиради.

2. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари амалга оширган инвестицияларга нисбатан ўз қонунчилигига мувофиқ тўлиқ ҳимоя ва хавфсизликни ҳамда адолатли ва тенг ҳуқуқли режим тақдим этилишини таъминлайди. Ҳеч бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг инвестицияларини бошқариш, саклаш, улардан фойдаланиш, уларни амалга ошириш, кенгайтириш, сотиш, тугатиш ёки тасарруф этишга асоссиз ёки камситувчи чоралар қўриш орқали бирор бир тарзда тўскинлик қилмайди.

4-модда

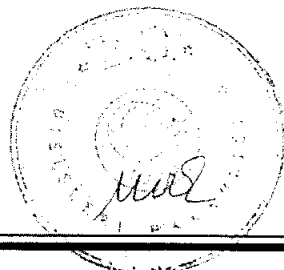
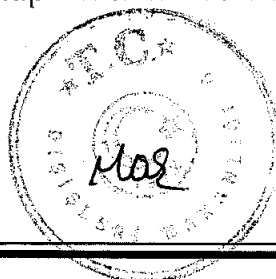
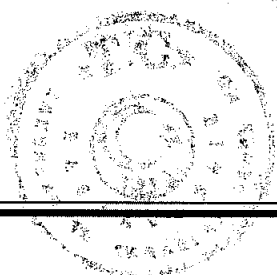
Инвестициялар режими

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз қонунчилиги доирасида инвестицияларни ҳар қандай учинчи давлат инвесторларининг инвестицияларига шу каби вазиятларда тақдим қилингандан кам бўлмаган қулай асосларда ўз давлати ҳудудига киритади.

2. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ушбу киритилган инвестицияларга уларни бошқариш, саклаш, улардан фойдаланиш, уларни юритиш, ишлатиш, кенгайтириш, сотиш, тугатиш ёки тасарруф этишга нисбатан ўз инвесторларининг ёки ҳар қандай учинчи давлат инвесторларининг инвестицияларига шу каби вазиятларда тақдим қилинган режимлардан қай бири энг қулай бўлса, ундан кам бўлмаган қулай режимни тақдим этади.

3. (а) Мазкур модда қоидалари Аҳдлашувчи Томонлардан бирига солиққа тортишга тўлиқ ёки қисман таалуқли бўлган халқаро шартнома ёки келишувларга мувофиқ бериладиган ҳар қандай режим, преференция ва имтиёзларни бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларига нисбатан татбиқ қилиш бўйича мажбурият юклайди деб талқин қилинмаслиги лозим.

(б) Ушбу Битимнинг камситмаслик, миллий режим ва энг қулай режим тўғрисидаги қоидалари Аҳдлашувчи Томонларнинг божхона иттифоқи, иқтисодий ёки валюта иттифоқи, умумий бозор ёхуд эркин савдо зонасига аъзолигидан ёки улар билан боғлиқлигидан келиб

чикадиган ҳамда ўзининг ёхуд бундай иттифоқлар, умумий бозор ёки эркин савдо зонасига аъзо-давлатларнинг ёхуд ҳар қандай учинчи давлатларнинг фуқаролари ва компанияларига тақдим қилинадиган барча амалдаги ёки келгусидаги афзалликларга нисбатан тадбик этилмайди.

(с) Ушбу Битимнинг энг қулай режим тўғрисидаги қоидалари бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари ўртасидаги низоларни ҳал этишга нисбатан тадбик этилмайди.

(d) Ушбу Битимнинг 3- ва 4-моддалари қоидалари бир Аҳдлашувчи Томонга ўз инвесторларининг инвестицияларига нисбатан ер ва кўчмас мулкка эгалик қилиш ҳамда уларга бўлган ашёвий ҳуқуқлар юзасидан тақдим этиладиган режимни бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари инвестицияларига бир ҳилда тақдим қилиш мажбуриятини юкламайди.

5-модда Умумий истиснолар

1. Ушбу Битимдаги ҳеч бир қоида бирор Аҳдлашувчи Томоннинг камситишни назарда тутмайдиган ҳар қандай ҳуқуқий чораларни қабул қилиши, қўллаб-қувватлаши ёки тадбик этишига тўсқинлик қиладиган тарзда талқин қилинмаслиги лозим, башарти улар:

(а) инсон, ҳайвонот ёки ўсимликлар ҳаёти ва соғлиғи ёхуд атроф-муҳитни муҳофаза қилиш мақсадида ишлаб чиқилган ва қўлланиладиган бўлса;

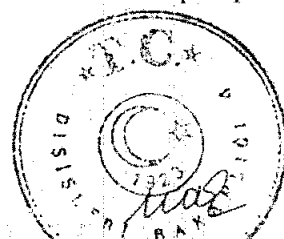
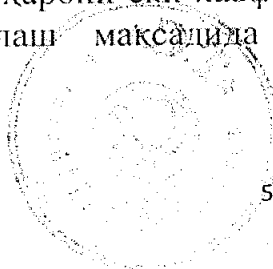
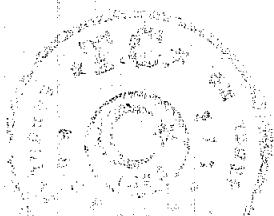
(b) жонли ва жонсиз тугайдиган табиий ресурсларни сақлаш билан боғлиқ бўлса.

2. Ушбу Битимда ҳеч бир қоида қуйидагича талқин қилинмаслиги лозим:

(а) бир Аҳдлашувчи Томондан у ошқор қилиш ўзининг муҳим хавфсизлик манфаатларига зид деб ҳисоблаган ҳар қандай маълумотларни тақдим этишни ёки уларга эга бўлишга руҳсат беришни талаб қиладиган сифатида;

(b) бир Аҳдлашувчи Томонга у ўзининг муҳим хавфсизлик ва иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш учун зарур деб ҳисоблаган ҳар қандай ҳаракатларни амалга оширишга тўсқинлик қиладиган сифатида, башарти бундай ҳаракатлар:

(i) қуроллар, ўқ-дорилар ва уруш воситаларининг ноқонуний муомаласига ҳамда ҳарбий ёки хавфсизлик тузилмаларини бевосита ёки билвосита таъминлаш мақсадида бажарилаётган бошқа товарлар,

материаллар, хизматлар ва технологияларнинг ноқонуний муомаласи ва операцияларига нисбатан амалга оширилаётган бўлса;

(ii) халқаро муносабатларда уруш ёки бошқа фавқулодда вазиятлар вақтида амалга оширилаётган бўлса;

(iii) ядровий қуроллар ёки бошқа ядровий портловчи қурилмаларни тарқатмаслик бўйича миллий сиёсат ёхуд халқаро битимларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлса;

(iv) ноқонуний фаолиятга нисбатан амалга оширилаётган бўлса.

(с) бир Аҳдлашувчи Томонни халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлаш мақсадида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низоми доирасидаги мажбуриятлари бўйича ҳаракатларни амалга оширишга тўсқинлик қиладиган сифатида.

3. Бундай чораларни қабул қилиш, қўллаб-қувватлаш ёки татбиқ этиш асоссиз тарзда амалга оширилмаслиги ёхуд бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг инвестицияларига нисбатан яширин чекловдан иборат бўлмаслиги лозим.

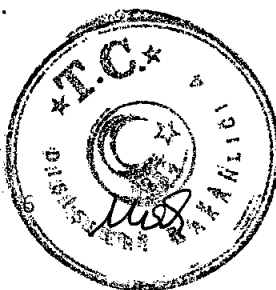
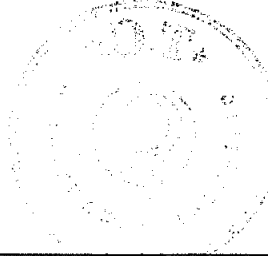
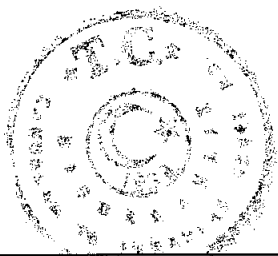
6-модда

Экспроприация ва компенсация

1. Инвестициялар экспроприация қилинмайди, давлат мулкига айлантирилмайди ёки ўхшаш оқибатларга олиб келадиган бошқа чоралар (кейинги ўринларда – «экспроприация») уларга нисбатан бевосита ёхуд билвосита қўлланилмайди, камситилмайдиган тарзда тезкор, мутаносиб ва самарали компенсация тўловини амалга оширган ҳолда қонунда белгиланган тартибда ва ушбу Битимнинг 3-моддасида кўрсатилган режимларнинг умумий тамойилларига мувофиқ жамоат мақсадларида амалга ошириладиган чоралар бундан мустасно.

2. Соғлиқни сақлаш, хавфсизлик ва атроф-муҳит каби жамоат фаровонлиги қонуний мақсадларини ҳимоя қилиш учун ишлаб чиқилмайдиган ва қўлланиладиган камситувчи бўлмаган ҳуқуқий чоралар билвосита экспроприация деб ҳисобланмайди.

3. Компенсация тўлови инвестициянинг экспроприация қилинишидан ёки бу ҳақда оммага маълум бўлишидан олдин белгиланган бозор қийматига тенг бўлиши лозим. Компенсация тўлови ўз вақтида амалга оширилиши ва 8-модданинг 2-бандида белгиланган тартибда ўтказиш учун эркин бўлиши лозим.

4. Компенсация тўлови эркин айирбошладиган валютада амалга оширилади, компенсация тўлови кечиктирилган тақдирда у экспроприация қилинган кундан бошлаб тўлов амалга оширилган кунга қадар, аммо олти (6) ойлик LIBOR ставкасидан кам бўлмаган ставкада тегишли фоизларни ўз ичига олади.

7-модда Зарарларни қоплаш

1. Бир Аҳдлашувчи Томон инвесторларига уларнинг инвестициялари бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида рўй берган уруш ёки қуроли тўқнашув, инқилоб, кўзғалон, оммавий тартибсизлик ёхуд шу каби бошқа вазиятлар оқибатида зарар кўрган тақдирда, мазкур зарарлар юзасидан ушбу бошқа Аҳдлашувчи Томон қабул қиладиган ҳар қандай чораларга нисбатан ўз инвесторларига ёки учинчи давлат инвесторларига тақдим қилинган режимлардан қай бири энг қулай бўлса, ундан кам бўлмаган қулай режим тақдим этилади.

2. Ушбу модданинг 1-бандига дахл қилмаган ҳолда, бир Аҳдлашувчи Томон инвесторлари юқорида кўрсатилган бандда белгиланган вазиятлардан бирида бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида:

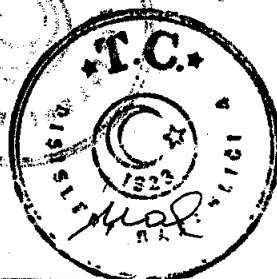
(а) унинг қуроли кучлари ёки органлари томонидан мулклари реквизиция қилиниши оқибатида зарар кўрса;

(б) унинг қуроли кучлари ёки органлари томонидан мулкларининг йўқ қилиниши натижасида зарар кўрса ва бу ҳарбий ҳаракатларда содир бўлмаса ёки вазият тақозоси билан талаб этилган бўлмаса;

инвесторларга тезкор, мутаносиб ва самарали реституция ёки компенсация таъминланади. Амалга ошириладиган тўловлар эркин айирбошладиган бўлиши лозим.

8-модда Репатриация ва пул ўтказмалари

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати қонунчилигига мувофиқ тегишли солиқ ва йиғимлар тўлови амалга оширилгандан сўнг бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларига ўз давлати ҳудудида ва ундан ташқарига инвестициялар билан боғлиқ барча пул ўтказмаларини эркин

ва ўз вақтида амалга оширилишини виждонан кафолатлайди. Бундай ўтказмалар қуйидагиларни ўз ичига олади:

а) инвестицияни сақлаш ёки кўпайтириш учун бошланғич ва кўшимча сармоялар;

б) ушбу Битимнинг 1-моддаси 3-бандида белгиланган даромадлар;

с) инвестициянинг тўлик ёки бир қисмини сотишдан ёхуд ликвидация қилишдан олинadиган тушумлар;

д) ушбу Битимнинг 6- ва 7-моддаларига мувофиқ компенсация тўловлари;

е) инвестициялар билан боғлиқ қарзлардан келиб чиқадиган харажатларни қоплаш ва фоиз тўловлари;

ф) бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига киритилган инвестициялар билан боғлиқ фаолиятларга жалб этилган ва ва ушбу давлат ҳудудида тегишли иш рухсатномаларига эга бўлган фуқаролари оладиган ойлик маоши, иш ҳақи ва бошқа тўловлар.

2. Пул ўтказмалари дастлаб киритилган инвестициянинг айирбошланадиган валютасида ёки башарти инвестор билан қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон ўртасида бошқача келишувга эришилмаган бўлса, пул ўтказиш санасида амалда бўлган айирбошлаш курси бўйича ҳар қандай бошқа айирбошланадиган валютада амалга оширилиши лозим.

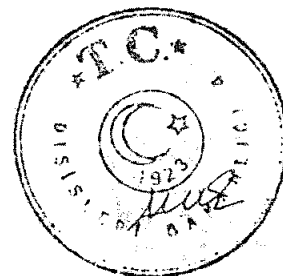
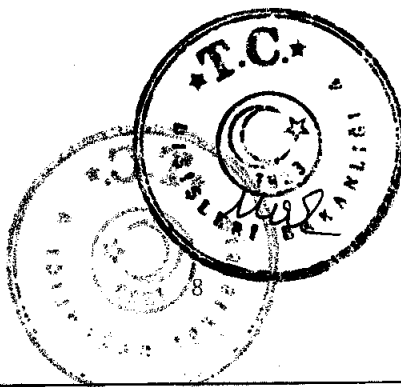
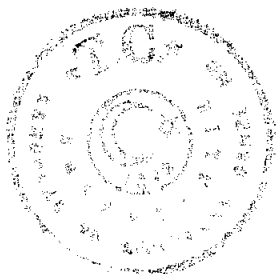
3. Юқоридаги 1- ва 2-бандлардан қатъи назар, бир Аҳдлашувчи Томон қуйидагилар билан боғлиқ ўз давлати қонунчилигини одилona, камситмаган ҳолда ва виждонан қўллаш орқали пул ўтказмаларини кечиктириши ёхуд тўхтатиши мумкин:

(а) банкротлик, тўловга қобилиятсизлик ёки кредиторлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;

(б) қимматли қоғозларни муомалага чиқариш, уларнинг савдоси ёки улар билан шуғулланиш;

(с) жиноят ва жавобгарликка тортиладиган қилмишлар;

(д) суд муҳокамаси жараёнларида суд буйруқлари ёки қарорларига риоя этилишини таъминлаш.

9-модда
Суброгация

1. Башарти Аҳдлашувчи Томонлардан бири ўз инвесторларининг инвестицияларини нотижорат хавфлардан ҳимоя қилиш мақсадида умумий суғурта ёки кафолат тизимига эга бўлса ҳамда ушбу Аҳдлашувчи Томон инвестори унга қўшилган бўлса, мазкур инвестор ва суғурталовчи ўртасидаги суғурта шартномаси бўйича суғурталовчига тегишли ҳар қандай суброгация бошқа Аҳдлашувчи Томон тарафидан тан олинishi лозим.

2. Суғурталовчи суброгация асосида инвестор ҳуқуқларини амалга ошириш ва талабларининг бажарилишини таъминлаш ваколатига эга бўлади ҳамда инвестициялар билан боғлиқ мажбуриятларни ўз зиммасига олади. Суброгация асосида тақдим қилинган ҳуқуқ ёки талаблар инвесторнинг дастлабки ҳуқуқ ёки талабларидан ошиб кетмаслиги лозим.

3. Аҳдлашувчи Томон ва суғурталовчи ўртасидаги низолар ушбу Битимнинг 10-моддаси қоидаларига мувофиқ ҳал этилади.

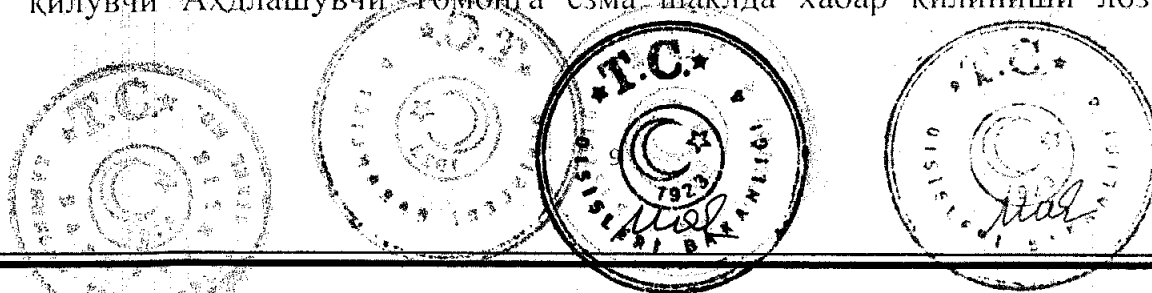
10-модда

Бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари ўртасидаги низоларни ҳал қилиш

1. Ушбу модда бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари ўртасида инвесторнинг биринчи Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига киритган инвестициясига оид низоларга, шу жумладан, инвестор ёки унинг инвестициясига йўқотиш ёки зарар келтиришга сабаб бўладиган мазкур Аҳдлашувчи Томоннинг ушбу Битим доирасидаги ўз мажбуриятларини бажармаслиги билан боғлиқ низолар, шунингдек, ушбу Битимнинг 6- ва 7-моддаларига мувофиқ компенсация тўлови миқдори, шартлари ёки тартиби ҳамда ушбу Битимнинг 8-моддасида назарда тутилган пул ўтказмалари билан боғлиқ низоларга нисбатан қўлланилади.

2. Ушбу модда низолашувчи инвестор инвестиция киритилган Аҳдлашувчи Томон давлати фуқаролигига эга бўлган ҳолатларга нисбатан қўлланилмайди.

3. Бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвестори ўртасида унинг инвестицияларига оид низолар ҳақида инвестор томонидан батафсил маълумотлар келтирилган ҳолда инвестицияни қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томонга ёзма шаклда хабар қилиниши лозим.

Инвестор ва манфаатдор Аҳдлашувчи Томон бундай низоларни маслаҳатлашув ва музокаралар йўли билан имкон қадар ва виждонан ҳал этишга интилишлари лозим.

4. Башарти ушбу низоларни 3-бандда назарда тутилган ёзма хабарнома санасидан сўнг олти (6) ой давомида музокаралар йўли билан ҳал этишнинг имкони бўлмаса, низолар инвесторнинг танловига кўра қуйидагилардан бирига топширилади:

а) ўз ҳудудида инвестиция амалга оширилган Аҳдлашувчи Томон давлатининг ваколатли судига;

б) Давлатлар билан бошқа давлатларнинг жисмоний ёки юридик шахслари ўртасидаги инвестицияга доир низоларни ҳал қилиш бўйича Конвенцияга мувофиқ таъсис этилган Инвестицияга оид низоларни ҳал қилиш бўйича халқаро марказга (ICSID);

с) Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Халқаро савдо ҳуқуқи бўйича комиссияси (UNCITRAL) Арбитраж қоидаларига мувофиқ тузилган «ad hoc» арбитраж трибуналига;

д) низолашувчи томонлар ўртасида келишувга эришилган тақдирда, ҳар қандай бошқа арбитраж институтига ёки арбитраж қоидаларига.

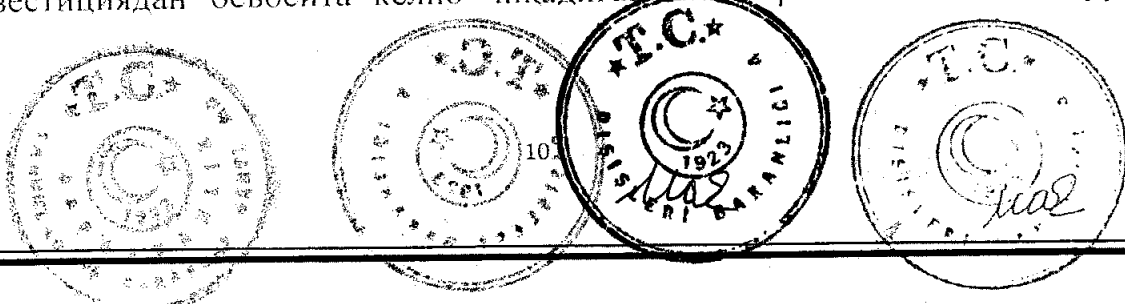
5. Қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон низолашувчи инвестордан низони халқаро арбитражга топширишдан олдин ушбу Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигида белгиланган ички маъмурий кўриб чиқиш процедураларига мурожаат этишни талаб қилиш ҳуқуқига эга. Ҳар қандай ҳолатда бу мазкур кўриб чиқиш процедуралари тугалланган ёки тугалланмаганлигидан қатъи назар, низолашувчи инвесторга ушбу модданинг 4-бандида назарда тутилган судлардан бирига мурожаат қилишига тўсқинлик қилмайди.

Агар низо 4-бандга мувофиқ Аҳдлашувчи Томон давлатининг ваколатли судига топширилган бўлса, инвестор бир вақтнинг ўзига халқаро арбитражга мурожаат қилишга ҳақли эмас.

6. Инвестор мазкур модданинг 4-бандида кўрсатилган низоларни ҳал қилиш судларидан бирига ёки бошқасига низони топширгандан сўнг ушбу судлардан бирини танлаш яқуний ҳисобланади.

7. Башарти инвестор низони келтириб чиқарган вазиятлар ҳақида биринчи маротаба билган ёки билиши лозим бўлган санадан беш (5) йил ўтган бўлса, низо халқаро арбитражга топширилиши мумкин эмас.

8. Фақатгина қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигига мувофиқ амалга оширилган ва самарали бошланган инвестициядан бевосита келиб чиқадиган низолар ICSID ёки мазкур

модданинг 4-банди доирасида келишилган ҳар қандай бошқа халқаро низоларни ҳал этиш механизми юрисдикциясига таалукли бўлади.

9. Арбитраж трибунали ўз қарорларини ушбу Битим қоидаларига, ҳудудига инвестиция киритилган низода иштирок этувчи Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига (шу жумладан, унинг қонунлар коллизиясига оид қоидаларига) ҳамда иккала Аҳдлашувчи Томонлар тан олган халқаро ҳуқуқнинг тегишли принципларига мувофиқ қабул қилади.

10. Арбитраж қарорлари низода иштирок этувчи барча томонлар учун яқуний ва мажбурий ҳисобланади. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати миллий қонунчилигига мувофиқ мазкур қарорни ижро этиши шарт.

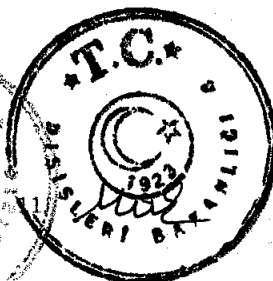
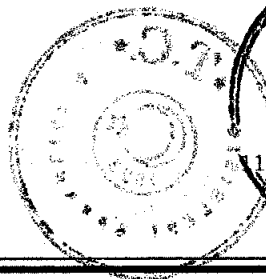
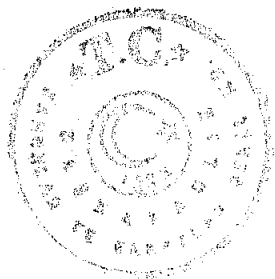
11. Инвестор билан қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида давлат улуши кам миқдорда бўлган юридик шахс ўртасидаги ҳар қандай низо мазкур модданинг 4-бандида кўрсатилган ваколатли органлар томонидан халқаро ҳуқуққа мувофиқ давлат иммунитети принципи асосида кўриб чиқилади.

11-модда

Имтиёзларни рад этиш

1. Бир Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томоннинг компанияси ҳисобланадиган инвесторига ва унинг инвестицияларига нисбатан ушбу Битимда белгиланган имтиёзларни беришда рад этиши мумкин, башарти ушбу компания Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигига мувофиқ тузилган ёки таъсис этилган бўлиб, унинг ҳудудида асосий тадбиркорлик фаолиятини олиб бормаса ҳамда Аҳдлашувчи Томон ҳисобланмайдиган томонларнинг инвесторлари ёхуд рад этувчи Аҳдлашувчи Томон инвесторлари тарафидан бошқарилаётган ёки эгаллик қилинаётган бўлса.

2. Рад этувчи Аҳдлашувчи Томон имтиёзларни беришда рад этишдан олдин бошқа Аҳдлашувчи Томонни имкон қадар хабардор этиши лозим.

12-модда

Ахдлашувчи Томонлар ўртасидаги низоларни ҳал этиш

1. Ахдлашувчи Томонлар мазкур Битимни талқин этиш ёки қўллаш билан боғлиқ низоларни виждонан ва ҳамкорлик руҳида тез ва одилона ҳал этишга интиладилар. Шу муносабат билан, Ахдлашувчи Томонлар бу тарзда ҳал қилишга эришиш учун бевосита ва конструктив музокаралар ўтказишга келишиб олдилар. Башарти Ахдлашувчи Томонлар бир-бирлари ўртасидаги низолар бошланган вақтдан сўнг олти (6) ой мабайнида юқорида белгиланган процедуралар орқали келишувга эриша олмасалар, низолар Ахдлашувчи Томонлардан бирининг талаби асосида учта аъзодан иборат бўлган арбитраж трибуналига топширилиши мумкин.

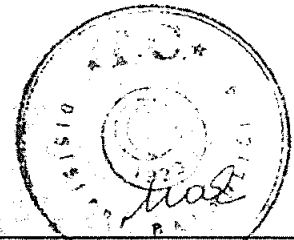
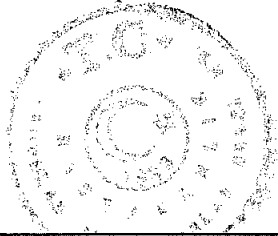
2. Талаб қабул қилингандан бошлаб икки (2) ой мабайнида ҳар бир Ахдлашувчи Томон биттадан ҳакам тайинлайди. Башарти Ахдлашувчи Томонлардан бири белгиланган муддат ичида ҳакамни тайинлай олмаса, бошқа Ахдлашувчи Томон Халқаро суд Президентидан ушбу тайинловни амалга оширишни сўраши мумкин.

3. Ушбу икки ҳакам Раис сифатида учинчи давлат фуқароси бўлган учинчи ҳакамни тайинлайдилар. Башарти икккала ҳакам улар тайинланганидан сўнг икки (2) ой мабайнида Раисни тайинлаш бўйича келишувга эриша олмасалар, Раис Ахдлашувчи Томонлардан бирининг сўровига мувофиқ Халқаро суд Президентидан тайинланади.

4. Агар ушбу модданинг 2- ва 3-бандларида назарда тутилган ҳолатларда Халқаро суд Президентидан ушбу вазифани бажариш имконига эга бўлмаса ёки у Ахдлашувчи Томонлардан бирининг фуқароси бўлса, Халқаро суд Вице-президенти тайинловни амалга оширади, башарти Вице-президент ҳам ушбу вазифани бажариш имконига эга бўлмаса ёки у Ахдлашувчи Томонлардан бирининг фуқароси бўлса, тайинлов Ахдлашувчи Томонларнинг фуқароси бўлмаган Халқаро суднинг энг катта аъзоси томонидан амалга оширилади.

5. Трибунал Раис тайинланганидан бошлаб уч (3) ой мабайнида ушбу Битим қоидаларига мувофиқ бўлган тартиб-қоидаларни келишиб олади. Бундай келишув мавжуд бўлмаса, трибунал халқаро арбитраж процедураларининг умум тан олинган қоидаларини ҳисобга олган ҳолда тартиб-қоидаларни ишлаб чиқишни сўраб Халқаро суд Президентига мурожаат қилади.

6. Агар бошқача тарзда келишилмаган бўлса, ҳужжатларни топшириш ва ишни куриб чиқиш Раис тайинланган санадан бошлаб

саккиз (8) ой мобайнида якунланиши лозим ҳамда трибунал қай бири кейинроқ бўлишига қараб, охирги хужжат топширилганидан ёки ишни кўриш якунланганидан бошлаб икки (2) ой мобайнида ўз қарорини қабул қилади. Арбитраж трибунали қарорлари якуний ва мажбурий ҳисобланиб, кўпчилик овоз билан қабул қилинади. Арбитраж трибунали ўз қарорларини мазкур Битим ва Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида қўлланиладиган халқаро ҳуқуқ нормаларига мувофиқ қабул қилади.

7. Раис ва бошқа ҳакамлар томонидан амалга оширилган сарф-харажатлар ҳамда суд жараёнлари билан боғлиқ бошқа чиқимлар Аҳдлашувчи Томонлар тарафидан тенг тарзда қопланади. Бироқ, трибунал лозим топган тақдирда, харажатларнинг кўпроқ қисмини Аҳдлашувчи Томонлардан бири тарафидан тўланиши тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

8. Башарти айнан бир хил масала юзасидан низо 10-модда қоидаларига мувофиқ халқаро арбитраж трибунаliga топширилган ва ҳали ҳам трибуналда кўриб чиқилаётган бўлса, низо бошқа халқаро арбитраж трибунаliga топширилмайди. Мазкур қоида Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида бевосита ва конструктив музокаралар ўтказишга дахл қилмайди.

13-модда

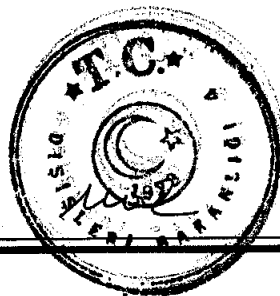
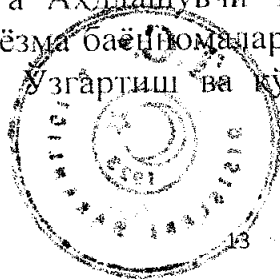
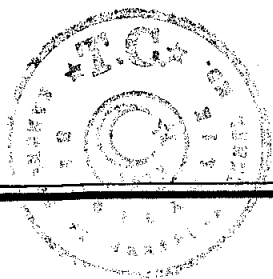
Битимнинг кучга кириши

1. Ушбу Битим Аҳдлашувчи Томонлар унинг кучга кириши учун зарур бўлган тегишли ички ҳуқуқий процедураларни якунлаганликлари тўғрисида ёзма равишда дипломатик каналлар орқали сўнгги хабарнома олинган санадан бошлаб кучга киради.

2. Ушбу Битим кучга кирган санадан бошлаб 1992 йил 28 апрелда Тошкентда имзоланган Туркия Жумҳурияси ва Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги капитал маблағларни ўзаро рағбатлантириш ва химоя қилишга доир Битим ўз кучини йўқотади ҳамда ушбу Битим унинг ўрнида қўлланилади.

3. Ушбу Битим ўн (10) йиллик муддат давомида амалда бўлади ва ундан сўнг мазкур модданинг 5-бандига мувофиқ тугатилгунигача қадар амал қилишда давом этади.

4. Ушбу Битимга Аҳдлашувчи Томонларнинг ўзаро келишувига кўра исталган вақтда ёзма баённомалар орқали ўзгартиш ва қўшимчалар киритилиши мумкин. Ўзгартиш ва қўшимчалар мазкур модданинг 1-

бандида назарда тутилган айнан бир хил ҳуқуқий процедураларга мувофиқ кучга киради.

5. Аҳдлашувчи Томонлардан бири Битимнинг илк ўн йиллик муддати яқунланиши билан ёки ундан сўнг исталган вақтда бошқа Аҳдлашувчи Томонга бир йил олдин ёзма хабарнома бериш орқали ушбу Битимнинг амал қилишини тугатиши мумкин.

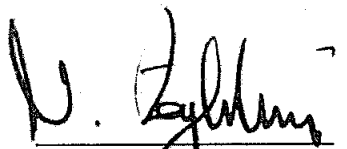
6. Ушбу Битимнинг амал қилишини тугатиш санасига қадар киритилган ёки эғалик қилинган ҳамда Битим татбиқ этиладиган инвестицияларга нисбатан мазкур Битимнинг бошқа барча қоидалари унинг амал қилишини тугатиш санасидан бошлаб кейинги ўн (10) йиллик муддат давомида ўз кучида қолади.

УШБУНИ ТАСДИҚЛАГАН ҲОЛДА, қуйида имзо чекувчи вакиллар ўзларининг тегишли ҳукуматлари томонидан лозим тарзда ваколатланган ҳолда, мазкур Битимни имзоладилар.

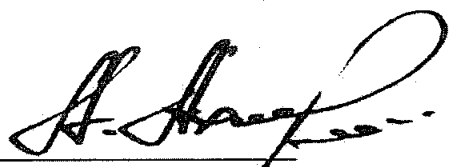
Анқара шаҳрида 2017 йил 25 октябрда икки нусхада, ҳар бири турк, ўзбек ва инглиз тилларида тузилди, бунда барча матнлар тенг аутентикдир.

Талкин қилишда ихтилофлар юзага келган тақдирда, инглиз тилидаги матн устувор ҳисобланади.

Туркия Республикаси
Ҳукумати номидан

Нихат Зейбекчи
Иқтисодиёт вазири

Ўзбекистон Республикаси
Ҳукумати номидан

Азим Аҳмедходжаев
Инвестициялар бўйича Давлат
қўмитаси Раиси

